

Loeren achter het doek

THEATER DE WARME WINKEL

Gezien 25/8 Wat De achterkant Waar
Stadsschouwburg **Nog te zien** 28-31 au-
gustus en 17-21 september

★★★★☆

De achterkant is onzichtbaar tot op het laatste moment. Dan gaat het decor omhoog waar Toneelgroep Amsterdam *Lange dagreis naar de nacht* speelde en zien de laatste toeschouwers in de grote zaal van de Stadsschouwburg ons zitten: verscholen onder zwarte doorschijnende burka's, uitzinnig klappend voor Ward Weemhoff en Vincent Rietveld van De Warme Winkel.

Bijna vier uur zitten we achter een raam in de coulissen, dat weer achter het decor verscholen is. We zitten precies achter de achterwand van het schouwburgtoneel. We zien de zaal vollopen, de acteurs opkomen, hun teksten zijn hoorbaar door een speaker. Gijs Scholten van Aschat loopt een paar keer langs door de coulissen en er is tussendoor bezoek van Marieke Heebink. Als Weemhoff en Rietveld te hard schreeuwen, vechten of bonken, horen we een technicus die hen tot stilte maant.

De achterkant is bedacht en wordt gespeeld door De Warme Winkel, op dit moment één van de interessantste theatergroepen in Nederland. De ongeveer 35 toeschouwers zitten op klapstoeltjes en zijn via de artiesteningang naar de coulissen geleid. Reserveren kan alleen via een sms'je naar nummer 06-45359284.

Weemhoff en Rietveld spelen dat het theaterseizoen 2026/2027 is, De Warme Winkel is dan allang verdwenen. Zoals Weemhoff het verwoordt: 'Van het vlaggenschip van de verbeelding verwerden we tot het boegbeeld van het egotheater.' Toneelgroep Amsterdam bestaat nog wel. Sterker, het gezelschap speelt het dertiende seizoen van *Lange dagreis naar de nacht*. Weemhoff en Rietveld zijn langharige, gefrustreerde acteurs, die af en toe

Ramsey Nasr of Roeland Fernhout mogen vervangen. Ze fulmineren op de binnenstromende toeschouwers in de schouwburgzaal: "De gemiddelde leeftijd is weer bijzonder terminaal," grappen ze. En ze geven af op het saaie toneel in de grote zaal. Het is verrassend verfrissend hoe grof ze zijn. Ivo van Hove, Jan Versweyveld ('Verswafveld'), Halina Reijn, Roeland Fernhout: niemand wordt gespaard. En regisseur Johan Simons, vorige week nog bij *Zomergasten*, krijgt het er flink van langs. Maar ook elkaar en zichzelf sparen ze niet.

Het is kritiek op theater, een protest, een knipoog en een hommage tegelijk. Af en toe lijkt het een beetje te veel gericht op theateringewijden – zeker als nonchalant wordt verwezen naar collega's en theaterwetten – maar als toeschouwer zit je tegelijkertijd op het puntje van je stoel. Dubbel live is dit, want je ziet twee voorstellingen tegelijk, die elkaar elk moment uit het lood kunnen schieten. Het is origineel en voyeuristisch, vilein en pijnlijk.

Hoewel *Lange dagreis* in de recensie hiernaast minder goed wordt besproken, is een compliment aan Ivo van Hove op zijn plaats. Hij geeft kleinere groepen en jongere regisseurs de kans zich onder de vleugels van Toneelgroep Amsterdam te ontwikkelen. Aan het slot van de avond komt hij ook applaus halen, niet alleen bij de grote zaal, maar ook voor het handjevol publiek dat bij *De achterkant* zit. Een echte gastheer.

Lorianne van Gelder

PS10 recensies

